

ACTUALITEITEN

RODE KANOET VERNOEMD NAAR FRIESE BIOLOOG THEUNIS PIERSMA

De Rode kanoet gaat voortaan door het leven als de *Calidris canutus Piersmai*. Een Russische bioloog-systematicus heeft deze wetenschappelijke naam bedacht uit waardering voor de studie die de Friese bioloog Theunis Piersma naar de trekwegen van de Kanoet heeft gedaan. De Rode kanoet komt voor in de Novosibirsk Archipel in het Russische poolgebied. Theunis Piersma is verbonden aan de Rijksuniversiteit van Groningen en werkt bij het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ). Piersma is als ornitholoog vooral bekend en geniet veel waardering als auteur van talloze boeken en publicaties in wetenschappelijke tijdschriften.

FRIESE N@TUUR OP INTERNET

Diverse Friese natuurwerkgroepen beschikken over een eigen homepage. In de vorige Twirres kwam daar al een aantal van langs en opnieuw surfte Twirre naar twee sites die zeker een bezoekje waard zijn. Ten eerste is dit de site van de Vogelringgroep Bergumermeer, die beheerd wordt door Rudolf Hendriks en een overzicht geeft van de ringactiviteiten van de werkgroep aan het Bergumermeer, in de omgeving daarvan, maar ook in Hongarije. Naast overzichten van soorten en aantallen die gevangen en geringd zijn, worden o.a. Kleine karekiet, Blauwborst en Rietzanger uitgelicht, is er een speciaal overzicht met terugmeldingen uit het buitenland en zijn er veel links naar buitenlandse ringorganisaties en Nederlandse en buitenlandse vogelwerk- en ringgroepen. Ook zijn foto's van gevangen soorten te bewonderen. De fraaie website is te vinden onder: <http://www.vogelringgroep.nl>.

De FFF beschikt tegenwoordig ook over een eigen website. Deze site is ontworpen door FFF-bestuurder Jan Tuinstra. De eerste opzet is helder en geeft met name de organisatiestructuur inclusief de doelen van de vereniging en de verschillende werkgroepen weer. Per werkgroep worden de activiteiten en contactpersonen vermeld. Er is een overzicht van recente FFF-publicaties en activiteiten van de vereniging, zoals de avonden van het 'Planteferbân' en het 'Fûgelferbân' staan aangekondigd. Hopelijk wordt de site op korte termijn aangevuld met onderzoeksresultaten van de verschillende werkgroepen en aanverwante werkgroepen en met links naar andere sites; een schone taak voor diverse actieve FFF-ers. De site van de FFF is te vinden onder www.fffnatuur.nl.

GEKLEURINGDE WITBUIKKROTTANGANZEN OP VORSTVLUCHT NAAR NEDERLAND IN 2001/2002

Zodra in Denemarken sprake is van strenge vorst en hevige sneeuwval, krijgen veel plantenetende watervogels het moeilijk om aan voedsel te komen. Meren en ondiepe kustwateren bevriezen, kwelders raken bedekt onder een laag ijs en sneeuw belemmert het foerageren op cultuurland. De vogels worden gedwongen een beslissing te nemen: blijven we of vertrekken we naar oorden met milder winterweer. Meestal vindt het laatste plaats en is er in Denemarken een uittocht van watervogels te zien. Dat gebeurde o.a. met Witbuikkrotganzen in de laatste twee strenge winters in 1995/96 en 1996/97. Normaal gesproken verblijft de helft van de populatie witbuiken van Spitsbergen/NO-Groenland in het najaar en in de vroege winter op een vijf- tot zestal pleisterplaatsen in Denemarken. Tot 1978/79 en gedurende strenge winters overwinterden alle vogels in Lindisfarne, Northumberland, aan de Engelse oostkust. Dit is de enige pleisterplaats van Witbuikkrotganzen buiten Denemarken. Sinds 1978/79 zijn tijdens strenge winters ook steeds grotere aantallen verschenen in Nederland. In de strenge winter van 1995/96 ging het zelfs om maximaal circa 800 individuen. Onder deze vogels bevonden zich diverse exemplaren met kleurringen. Dankzij de aflezingen van deze kleurringen kon aangetoond worden dat de aankomst in Nederland in meerdere golven verliep: een eerste golf direct vanuit Denemarken en een tweede tijdens de terugtrek vanuit Engeland. In 1996/97 kwamen vrijwel alle vogels direct uit Denemarken. Ook de afgelopen winter was er sprake van streng winterweer in Denemarken. Veel Witbuikkrotganzen verlieten de Deense pleisterplaatsen.

Wie gekleurringde exemplaren heeft waargenomen en de ringen heeft kunnen aflezen, kan deze doorgeven. Waarnemingen van Witbuikkrotganzen kunnen worden opgestuurd naar SOVON (Antwoordnummer 2505, 6573 ZX Beek-Ubbergen) in het kader van het Bijzondere Soorten Project niet-broedvogels of per e-mail doorgegeven aan: kees.koffijberg@sovon.nl. Waarnemingen van geringde vogels kunnen worden opgestuurd aan Preben Clausen, Senior Research Biologist, PhD, Department of Coastal Zone Ecology, National Environmental Research Institute, Grenaavej 12, DK-8410 Roende, Denmark (tel.: 0045 8920 1519). Details over het ringprogramma, de gebruikte kleuren en het contactadres zijn te vinden op de website <http://satellit.dmu.dk>. Daar is ook een overzicht opgenomen van de bewegingen van zeven gezenderde vogels in voorjaar, zomer en najaar van 2001.

WASBEERHOND DUKT OP IN FRYSLÂN

Na in de herfst van 2001 al aangetroffen te zijn in Drenthe, is de Wasbeerhond nu ook in het zuidoosten van Fryslân gesignaleerd. Er zijn meldingen uit o.a. Appelscha, Elsloo en Bakkeveen. De Wasbeerhond, ook wel Marterhond genoemd, komt van oorsprong uit Oost-China en Japan en is door import in West-Europa terecht gekomen. De Wasbeerhond is een kortbenig, gedrongen, hondachtig dier dat qua tekening van de vacht sterk doet denken aan de Das, terwijl de kop meer doet denken aan een Wasbeer. De soort heeft een voorkeur voor beboste terreinen, maar ook voor waterrijke gebieden, rietvelden en moerasbos met zandruggen. Uitgestrekte open landschappen worden bij voorkeur gemeden. Wasbeerhonden zijn vooral 's nachts actief. Oude dassen- en vossenholen worden gebruikt om jongen te werpen, waarvan het aantal gemiddeld 5-7 bedraagt. Voedsel wordt met name langs oevers gezocht. 's Winters bestaat het uit knaagdieren en aas, in de zomer en herfst meer uit vis, kikkers, insecten en vogels. Een definitieve vestiging van deze exoot zou kunnen leiden tot concurrentie om voedsel en schuilplaatsen met inheemse roofdieren, zoals Das en Vos.